

T.C. Sağlık Bakanlığı
Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ -
MEVZUAT İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
27/02/2017 14:32 - 54567092-610-937

Sayı : 54567092-610
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :17/11/2016 tarihli ve 43452547-120.07-67316 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Ali YİĞİT tarafından verilen “Organ ve Doku Nakli bekleyen hastalara” ilişkin.7/9037 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EK:
Önerge Cevabı (4-Sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Ali YİĞİT tarafından verilen “Organ ve Doku Nakli bekleyen hastalara” ilişkin 7/9037 sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır;

SORU-1: Ülkemizde halen organ ve doku nakli bekleyen hasta sayısı ne kadardır? Bu hastaların bölgelere ve illere göre dağılımı nasıldır?

CEVAP-1: Türkiye genelinde toplam 25.130 organ nakli bekleyen hastamız mevcuttur. Bu hastaların kayıtlı oldukları merkez ili ve organ türüne ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

İL	BÖBREK	KARACİĞER	KALP	PANKREAS	AKCİĞER	BÖBREK-PANKREAS	İNCE BARSAK	KALP KAPAĞI	TOPLAM
TÜRKİYE GENELİ	21.869	2.193	734	274	45	11	1	3	25.130
İSTANBUL	6.064	482	173	42	23	6			6.790
ANKARA	3.089	438	195	50	19			3	3.794
İZMİR	2.694	179	165	13	2		1		3.054
ANTALYA	2.223	198	177	158	1	5			2.762
GAZİANTEP	1.699	120	19	2					1.840
ADANA	1.107	78	5	3					1.193
BURSA	1.011	201							1.212
KAYSERİ	563	1		2					566
KONYA	503	43		3					549
SAMSUN	481	15							496
MALATYA	447	284							731
DİYARBAKIR	380	11							391
K.MARAŞ	237	10							247
DENİZLİ	180								180
ERZURUM	170	57							227
ISPARTA	135	10		1					146
ELAZIĞ	129	19							148
TRABZON	108	18							126
KÜTAHYA	94								94
EDİRNE	93								93
MERSİN	90	9							99
BALIKESİR	88								88
ÇANAKKALE	66								66
ESKİŞEHİR	64								64
KOCAELİ	57								57
SİVAS	50								50
VAN	47								47
SAKARYA		11							11
ŞANLIURFA		9							9

SORU-2: Son 10 yıl itibarıyla organ ve doku nakli bekleyen hastaların sayısı yıllara göre nasıl bir seyir izlemektedir?

CEVAP-2: Organ nakli konusunda Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar sonucunda, kadaverik donörden organ bağıışı 2007’de 245 iken 2016’da 564’e yükselerek ciddi artış göstermiştir. Organ nakli hizmetlerinde belirgin gelişmeler sağlanmış, organ nakli yapan merkez sayıları 2007’de 73 iken 2016’da 131’e çıkarılmıştır. Tüm bunlara rağmen, organ bağıışı konusunda halen istenen düzeylere ulaşılammış ve organ nakli bekleyen hasta sayısı 2006’dan 2016 yılına kadar ortalama %6’lık bir artışla 25.130 kişiye ulaşmıştır.

YIL BAZINDA ORGAN NAKLİ BEKLEYEN HASTA SAYILARI

YIL	NAKİL BEKLEYEN HASTA SAYISI	ARTIŞ ORANI (%)
2007	15.842	3%
2008	16.439	4%
2009	16.635	1%
2010	18.328	10%
2011	19.141	4%
2012	20.833	9%
2013	22.652	9%
2014	23.907	6%
2015	23.694	-1%
2016	25.130	6%

SORU-3: Ülkemizde son 10 yıl itibarıyla organ ve doku nakli yetmezliğinden dolayı hayatını kaybeden hastaların yıllara göre sayısı nasıldır?

CEVAP-3: Organ nakli, bazı organları yerine koyma açısından tek kesin tedavi biçimidir. Bazı kronik karaciğer ve kalp rahatsızlıklarında ise durum üzücü olup, diyaliz gibi yardımcı tedavileri olmadığı için hastalar organ bulamadıkları takdirde hayatlarını kısa sürede kaybetmektedir. Transplantasyon ve Diyaliz İzlem Sistemine (TDİS) kayıtlar 2011 yılında başlamış olup 2011 yılından itibaren veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

YIL BAZINDA ORGAN NAKLİ BEKLERKEN HAYATINI KAYBEDEN HASTA SAYILARI

YIL	HAYATINI KAYBEDEN HASTA SAYISI	TOPLAM NAKİL BEKLEYEN HASTALARDA HAYATINI KAYBEDENLERİN YÜZDESİ
2011	1.348	%6
2012	1.778	%7
2013	1.878	%7
2014	2.174	%7
2015	2.446	%8
2016	2.080	%7

SORU-4: Ülkemizde halen en çok hangi organ ve doku nakline ihtiyaç bulunmaktadır? Nakil bekleyen hastaların, organ ve doku açısından sınıflandırılmaları nasıldır?

CEVAP-4: Ülke genelinde Transplantasyon ve Diyaliz İzlem Sistemine (TDİS) kayıtlı; 21.869 Böbrek, 2.193 Karaciğer, 734 Kalp, 274 Pankreas, 45 Akciğer, 1 İnce Barsak nakli ihtiyaçları yer almaktadır.

SORU-5: Organ ve doku nakli Avrupa ülkelerinde yüzde 75’ler civarındayken, ülkemizde yüzde 23 oranında olmasının nedenleri nelerdir? Bu konuda bir araştırma yapılmakta mıdır? Organ ve doku nakli bağışı yıllara göre nasıl bir seyir izlemektedir?

CEVAP-5: Tedavisi sadece organ ve doku nakli ile mümkün olan hastalıklar dünyada olduğu gibi, ülkemizde de önemli sağlık sorunlarından birisidir. Organ naklinde geldiğimiz nokta, bu konuda ileri olduğu düşünülen birçok ülkeye göre küçümsenemeyecek ölçüdedir. Gerçekleştirilen böbrek ve karaciğer nakillerinde; gerek toplam nakil sayısı gerekse milyon nüfus başına yapılan nakil sayıları baz alındığında dünyanın ilk 3-4 ülkesi arasına girmekteyiz Avrupa Birliği Ülkelerinde nakillerin %75’i kadavra vericiden yapılmaktayken Ülkemizde kadavradan bağış yeterli olmadığından dolayı nakillerin %75’i canlı vericiden yapılmaktadır.

YIL BAZINDA DONÖR SAYILARI

YIL	KADAVERİK VERİCİ SAYISI	CANLI VERİCİ SAYISI	KADAVERİK DONÖR AİLE İZNİ ALMA ORANI
2011	334	3057	26%
2012	345	3119	23%
2013	379	3318	22%
2014	407	3190	22%
2015	472	3405	24%
2016	563	3635	28%

SORU-6: Organ ve doku nakli konusunda izlenilen bir ulusal politika var mıdır? Bu konuda yapılan çalışmalar yeterli midir? Organ ve doku naklini teşvik etmek amacıyla hangi adımların atılması planlanmaktadır?

CEVAP-6: Kadavradan organ bağışını artırmaya yönelik Bakanlığımızın çalışmaları mevcut olup, kadeverik donör kazanımı ve bakımı için 2014-2015 yıllarında 1500 Yoğun Bakım Hekimine eğitim verilmiştir. Toplam eğitim verilen yoğun bakım çalışan sayısı 7.000'i geçmiştir. Aile izni alma oranı artırılarak 2012 yılında %22 olan kadeverik nakil oranı 2016 yılında %28'e yükseltilmiştir. Kadeverik Donör nakil sayısının artmasına yönelik olarak bağışın önemi konusunda toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla sağlık personeline ve halka yönelik eğitimler düzenlenmiştir. Sivil toplum kuruluşları ve Diyanet İşleri Başkanlığı ile ortak kampanya ve organizasyonlar düzenlenmiştir. Farkındalık oluşturmak için tanıtım faaliyetleri kapsamında; kamu spotları, afiş-broşür, billboardlar hazırlanarak yayımlanmıştır.

Gönüllü bağışçı müracaatlarını kolaylaştırmak için 2015 Ocak ayı itibarı ile elektronik bağış sistemi e-nabız uygulaması ile entegre çalışmaya başlanmıştır. Hastanelerde bağış almaya yetkili birimlere ilave olarak; İlçe sağlık müdürlükleri, toplum sağlığı ve aile sağlığı merkezleri dahil edilerek sahada bağış almaya yetkili yaklaşık 3.000 olan bağış kazanım personel sayımız 8.384 kişiye ulaşmıştır. Bunların neticesinde, 2013 yılında 45.316 olan gönüllü bağışçı sayımız bugün itibarı ile 248.673 kişiye ulaşmıştır.

Göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkür ederim.